

LENGYEL LAURA KALMÁRNÉ BOROS ZSUZSANNA

KERTÉSZETI SZÓTÁR

Kertészeti szótár

A szótárt összeállította: LENGYEL LAURA

Közreműködött: Kalmárné Boros Zsuzsanna

A szótár a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Diákotthona és Gyermekotthona gondozásában, az intézmény kertészeti szakmai gyakorlaton résztvevő tanulói számára készült.

Tata, 2009.

A

abrak - s Futter acat - e Kratzdistel adag - e Portion adagarány - e Möllerung adagol - zuteilen adagolás - e Abmessung adagonként - portionsweise adalék - r Beitrag adásvétel - r Handelskauf adat - e Angabe áfonya - e Heidelbeere, e Fuchsbeere, e Waldkirsche fekete áfonya - Schwarzbeere, Blaubeere hamvas áfonya - Rauschbeere, Trunkelbeere, Schumpfheidelbeere, Moorbeere vörös áfonya - Preiselbeere, Griffelbeere, Kronsbeere, Holperbeere áfonvabokor - r Heidelbeerstrauch, Preiselbeerstrauch áfonyabor - r Heidelbeerwein ág - r Ast, r Zweig hajtás - r Spross, Sprössling sarj - r Schoss vessző - e Rute, e Gerte ágas - ästig, gezweigt, verzweigt ágas-bogas - (viel) ästig, verästelt ágasodás - e Verzweigung

ágasodik - sich verzweigen, Zweige treiben ágatlan - astlos, zweiglos, ohne Äste/Zweige agávé - e Agave, e Hundertjahrpflanze agávérost - Agavefaser ágaz - e Äste/Zweige stutzen ágazás - e Abästung, s Treiben ágazik - Zweige treiben, in Zwige/ Äste teilen ágazott - gezweigt ág-bog - s Gezweig/e, r Spross/e ágfűrész - Baumsäge, e Gartensäge aggófű - s Goldskraut, s Kreuzkraut akác - e Akazie alma - r Apfel/baum ásó - r Spaten

B

bab - e Bohne, e Gartenbohne

bábállapot - r Puppenzustand

babér - r Lorbeer

babérág - r Lorbeerzweig

babérbogyó - e Lorbeerfrucht

babérfa - r Lorbeerbaum, r Laurus

babérfűz - e Lorbeerweide,

e Faulweide

babérkoszorú - r Lorbeerkranz

babérlevél - s Lorbeerblatt

babérliget - r Lorbeerhain babérmeggy - r Kirschlorbeer babérrózsa - r Rosenlorbeer. r Oleander habértermés - e Lorheerfrucht babhüvelv - e Bohnenhülse. e Bohnenschale, e Bohnenschote babkaró - e Bohnenstange babkóró - s Bohnenstroh bábozódik - sich verpuppen babtermelés - r Bohnenaubau bacilus - r Bazillus, e Bazille bacilusölő - bazillentötend bodza - r Holunder bádogkanna - e Blechkanne bagoly - e Eule baj - s Unglück bajuszfű - s Sumpfgras bak - r Bock bakancs - r Schnürstiefel, Schnürschuh bakkecske - r Ziegenbock bakteriális - bakteriell baktérium - s Bakterium haktériummentes - hakterienfrei haktériumölő - r Bakterientöter bal - links **bála** - r Ballen

bálacsomagolás - e Ballenpa-

báláz - paketieren, einballen

bálázógép - e Strohballenpresse

balesetbiztosítás - e Unfallversicherung
 balesetvédelem - r Unfallschutz
 birs - e Quitte
 banán - e Banane

cecelégy - e Tsetsefliege cédrus - e Zeder, r Zeder(n)baum cédruserdő - r Zeder(n)wald cédrusfenvő - e Zeder(n)kiefer cédrusqyanta - s Zeder(n)harz cédrusolaj - s Zeder(n)(holz)öl cefre - e Maische, r Maisch céq - e Firma cékla - e Salatrübe, e Be(e)te, rote Bete/Rüben céklarépa - e Rotrübe cél - s Ziel célirányos - zweckbestimmt célkitűzés - e Zielsetzung cellulóz - e Zellulose chili - r Chili cickafark - e Schafgarbe, e Feldgrabe cigánymeggy - e Vogelkirsche ciklámen - s Zyklamen ciklus - r Zyklus cincér - r Holzbock, r Bockkäfer cincog - piepsen, fiepen, zirpen cinege - e Meise ciprusfa - r Zypressenbaum

ckung

baleset - r Unfall

citrom - e Zitrone, e Limone
citromfű - e Zitronenmelisse,
s Herzkraut
cövek - r Pflock, r Pfahl
cövekel - pflöcken
cukkini - e Zucchini
cukor - r Zucker
cukornád - s Zuckerrohr
cukorrépa - e Zuckerrübe
curry - s/r Curry
C-vitamin - s Vitamin C
C-vitamin hiány - r Vitamin C

Cs

csákány - e Keilhaue csákánybalta - e Beilpicke csákányfokos - r Streithammer csákánykalapács - r Berghammer csalamádé - r Grünmais, r Gärmais csalán - e Brennessel csaláncsípés - r Nesselbrand csalánfélék - Nesselgewächse csalánkiütés - r Nesselausschlag csalános - nesselreich csalit - s Gebüsch, s Gesträuch csalogány - e Nachtigall csáp - r Fühler csapadék - r Niederschlag csapadékdús - niederschlagsreich csapadékhiány - r Niederschlagsmangel

csapadékvíz - s Niederschlagswasser csatorna - r Kanal csavar - e Schraube csemege - r Lekkerbissen csemegebor - r Dessertwein csemegegyümölcs – s Tafelobst csemegeolaj - s Tafelöl csemegepaprika - süßer Paprika csemegeszőlő - e Tafeltraube csemegeuborka - e Delikatessgurke csemete - r Pflänzling csemeteiskola - e Baumschule csepegtető - e Tropfvorrichtung cserép - r Blumentopf cseresznye - e Kirsche cseresznyebefőtt - s Kirschkompott cseresznyemag - r Kirschkern csiga - Schnecke csinál - machen csíp - beißen csipkebogyó - e Hagebutte csiperkegomba - r Champignon csíra - r Keim csirke - s Huhn csizma - r Stiefel csomagol - ver/einpacken csomó - r Knoten csonthéjas - s Steinobst

D

dália - e Dahlie, e Georgette, e Georgine darab - e Stück, Einzelstück, s Kollo darabol - zerstückeln, zerkleinern darál - mahlen, schroten darumadár - r Kranich/vogel datolya - e Dattel deformáció - e Deformation dekoráció - e Dekoration déligyümölcs - Südfrucht demizson - e Korbflasche, r Demijohn denevér - e Fledermaus dérkár - r Reifschaden deszka - s Brett deszkafűrész - e Brett(er)säge desztillál - destillieren desztillált víz - destilliertes Wasser dézsa - r Bortich, r Kübel, r Zuber diák - r Schüler diákotthon - s Schülerheim dinnye - e Melone dió - e Nuss, e Walnuss diófa - r Nussbaum díszcserje - r Zierstrauch díszfa - r Zierbaum disznó - s Schwein disznótenyésztés - e Schweinezucht

dísztök - r Zierkürbnis doboz - e Schachtel, r Karton dohány - r Tabak/ r Rauchtabak dohos - muffig dolgozni - arbeiten dolog - e Arbeit domb - r Hügel dongó - e Schweißfliege, e Humme dózis - e Dosis dörzsöl - reiben, schmern drága - teuer drót - s Draht drótháló - s Drahtnetz dudva - s Unkraut dudvairtás - e Unkrautvertiltung

E

ebbe - hierein, d(a)rein, in diesen
ebben - hierin, darin, in diesem
ebből - hieraus, daraus, aus/von
diesem
ebéd - s Mittagessen, s Mittagsmahl
ebédel - zu Mittag essen/Mittagszeit
ecet - r Essig
ecetbaktérium - s Essigbakterium
ecetfa - r Essigbaum
ecset - r Pinsel
edény - s Gefäß, r Topf, s Geschirr
édes - siiß

édesvíz - s Süßwasser/Frischwasser egér - e Maus éger - e Erle, e Elder égés - s Brennen, s Feuer egész - ganz, gesamt egészség - e Gesundheit éget - brennen éghajlat - s Klima egyed - r Organismus eqyedül - nur, bloß, allein egyenes - gerade egyenget - ebnen, gleichen eqyenként - einzeln, je eins, einzelereise egyforma - gleich, gleichförming egylevelű - einblättig elágaztat - verzweigen, gabeln elburjánzik - wuchern, verwildern eldöngöl - gleichstampfen élelmiszer - s Lebensmittel éles - scharf, spitz élet - s Leben életközösség - Biozönose, Lebensgemeinschaft elhelyez - platzieren, einbringen elhull - abfallen elkerít - abgrenzen, abzäunen elkezd - beginnen ellát - versorgen elmegy - ab/davon/fort/weggehen eper - e Erdbeere

F fa - r Baum, s Holz, r Stamm faág - r Ast, r Zweig faállomány - r Baumbestand fabot - r Stock fácán - r Jagdfasan facölöp - r Holzpflock, r Pfosten facövek - r Speiler facsar - winden, quetschen, pressen facsemete - r Pflänzling, r Setzling facsemete telepítés - s Pflanzen von Setzlingen facsoport - e Baumengruppe fadarab - s Holzstiick fadarázs - e Holzwespe, e Holzbiene fadöntés - s Holzfällen fafaj - e Baumart, e Holzart faforgács - r Spließ, r Holzspan fafűrész - e Holzsäge fagy - frieren, erstarren fagy - r Frost fagyal - e Rainweide, r Liguster fagykár - r Frostschaden fahéj - r Zimt, r Zimmet fairtás - s Baumeroden, e Rodung faiskola - e Baumschule, r Kamp fájdalmas - schmerzlich, schmerzhaft

fajkereszteződés - e Rassenkreuzung
fajta - e Art, r Schlag
fakalapács - r Holzhammer
fal - e Wand, e Mauer, e Wandung
falevél - s Blatt
falu - s Dorf
fametszés - s Holzschneiden
fanyél - r Holzstiel
fanyesés - r Baumschnitt
fanyesőkés - s Baummesser
fárad - ermüden
fű - s Gras, r Rasen
fűrész - e Säge
fürt - e Traube

G

ernte

gabona - s Getreide, s Korn

gabonaaratás - e Getreide/ Korn-

gabonafélék - Getreidepflanzen

galacsinhajtó - r Rosskäfer galagonya - e Mehlbeere, r Hagedorn galamb - e Taube galóca - r Knollenblätterpilz gally - r Zweig, r Ast, s Reis gaz - s Unkraut gazdálkodás - e Wirtschaftung gazdanövény - r Wirt gazdaság - e Wirtschaft gazdász - r Laudwirt

gazol - jäten génmanipuláció - e Genmanipulation **qép** - e Maschine, r Apparat, s Gerät gépfűrész - e Maschienensäge **gépkocsi** - r Kraftwagen gépszerszám - s Maschienenwerkzeug **gereblye** - r Rechen, e Harke gereblyéz - rechen, harken gerezd - e Schnitte, e Scheibe gerincesfűrész - e Rückensäge geszt -s Kernholz qesztenve - e Kastanie giliszta - r Regenwurm, r Edwurm gólya - r Storch gomba - r Pilz gombaölő - fungizid, pilztötlend gombász - r Pilzsucher, r Pilzsammler gond - e Sorge gondol - denken gondoz - pflegen, betreuen, warten gödör - e Grube, s Loch göngyöleg - r Ballen, r Pack, s Packet görcs - r Knorren gránátalma - r Granatapfel gubacs - e Galle, r Gallapfel gumi - s Gummi gurít - rollen

Gy

qyakori - häufig, oftmalig, vielmalig qyakorlat - e Übung, s Praktikum qvakorol - üben gyalog - zu Fuß gyalogszeder - e Brombeere qvalu - r Hobel gyanta - s Harz gyapjaslepke - r Schwammspinner qvapot - e Baumwolle gyár - e Fabrik, s Werk qyarapít - (ver)mehren, vergrößern qyárt - erzeugen, herstellen qyékény - r Rohrkolben qyenge - schwach, mild gyengül - schwach werden qyep - r Rasen qyepásó - e Rasenhacke, e Rasenhaue gyeptégla - r Rasenziegel qyeptéglázás - s Verlegen von Rasenziegeln qyeptelenítés - e Rasenpflanzung gyerek - s Kind qyérítés - e Durchforstung gyermekláncfű - r Löwenzahn gyertya - e Kerze qyík - e Eidechse, e Echse gyógynövény - e Heilpflanze, e Arzneipflanze **gyógyszer** - e Medizin, s Medikament

gyomirtószer - s Unkrautvertiltungsmittel gyomlál - jäten, hacken, krauten gyomlálóeke - r Jätekralle, e Iäthacke gyomlepte - verunkrautet, krautig **gyommentes** - frei von Unkraut qvomtalanít - entkrauten gyopár - r Ruhrkraut, s Edelweiß qyors - schnell

qyóqytea - r Kräutertee

H haqv - lassen, zulassen hagyma - e Zwiebel gyöngyhagyma - Perlzwiebel metélő-snidling - r Schnittlauch tulipánhagyma - Tulpenzwiebel hagyomány - e Tradition hajlékony - e Biegsamkeit hainalka - e Prachtwinde hajszálvékony - haardünn hajtás - r Trieb, s Spross hall - hören háló - s Netz hanga - e Heide, e Erika hánt - enthülsen hántolt - geschälter harangvirág - e Glockenblume harkály - r Specht hasít - zerspalten

hasonló - ähnlich, gleichartig használ - nützen, benützen hasznos - nürzlich haszontalan - fruchtlos, unfruchtig hatás - e Wirkung, r Effekt ház - s Haus, s Heim helv - r Platz, r Raum helyes - richtig, gut helyrehoz - reparieren, korrigieren helyzet - e Lage, e Situation henger - e Walze, e Rolle here(méh) - r Drohn hiba - r Fehler hím - männlich hord - tragen hosszú - lang hoz - bringen, holen hozam - r Ertrag hűtőház - s Kühlhaus, s Gefrierhaus hüvely - e Scheide, e Hülse hüvelyes - e Hülsenfrucht

I

hűvös - kühe

ibolya - s Veilchen idő - e Zeit időjárás - s Wetter ipar - e Industrie, s Gewerbe iskola - e Schule iskolaköteles - schulpflichtig ismer - kennen ismeret - e Kenntniss
ismeretelmélet - e Erkenntnisstheorie
ismeretlen - unbekannt
ismét - abermals, nochmals
ismétel - wiederholen
ismételt - mehrmalig, wiederholt
iszalag - e Waldrebe, r Hexenstrang
iszik - trinken
ital - r Trank, r Trunk

J

íz - r Geschmack

itt - hier. da

jácint - e Hyazinthe
jánosbogárka - r Leuchtkäfer
jánoskenyérfa - r Johannisbrotbaum
japánakác - r Schnurbaum, e Sophore
japánbirs - e Scharlachquitte
japánkert - japanischer Garten
japánrózsa - e Hunzelrose
jár - gehen, laufen, wandeln, fahren
járda - r Fußweg, r Bürgersteig
járdaburkolat - r Bürgersteigbelag
járdaszegély - e Bard(stein)kante
járdaszegélykő - r Bardstein,
r Randstein

járdasziget - e Verkehrsinsel **jármű** - s Fahrzeug **járvány** - e Seuche, e Epidemie járványmegelőzés - e Seuchenvorbeigung játszik - spielen játszótér - r Spielplatz javaslat - r Vorschlag javasol - vorschlagen javít - (aus)bessern, korrigieren, reparieren javítás - e Besserung, e Korrektion jávorfa - r Ahrn/baum iavul - besser werden, sich (ver) bessern javulás - e Besserung, e Erholung jázmin - r Jasmin iéa - e Eis jegenyefasor - e Pappelallee jegenyefenyő - e Tanne, e Weißtanne jegenyefenyő erdő - r Tannenwald jegenyefenyő toboz - r Tannenzapfen jegenyenyárfa - e Pappel jégeső - r Eisregen, r Hagel, s Hagelwetter jégkár - r Hagelschaden jelenleg - zur Zeit, derzeitig jelentőség - e Bedeutung, e Wichtigkeit jelez - bezeichnen, kennzeichnen jelleg - r Charakter, e Eigenart jellegzetes - charakteristisch, eigenartig jó - gut, richtig

jobb - rechts iód - s Iod ióízű - schmuckhaft ionatánalma - r Jonathanapfel iön - kommen iuh - s Schaf juhar - r Ahorn/baum

K

kacs - e (Wickel)Ranke, e Gabel, e Schlinge kakukkfű - r Thymian kaktusz - r Kaktus kalapács - r Hammer, r Schläger kalapál - hämmern kalász - e Ähre kalászos - ährig kap - bekommen, empfangen, erhalten kapa - e Haue (Hacke) **kapál** - hacken, hauen kikapál - aushacken kivág - herausschneiden karalábé - e Kohlrabi kardvirág - e Gladiole karfiol - r Blumenkohl, r Karfiol katicabogár - r Marien/ Herr(gotts)käfer kék - blau

kemény - hart, steif, fest kémia - e Chemie

kémiai - chemis

kezdemény - e An/Uranlage kézifűrész - e Handsäge, e Faust-T. säge képződik - sich bilden, sich forlapát - e Schaufel, e Schippe lapátol - schaufeln, schippen men kér - bitten lapu - e Schafzunge, e Klette kérdez - fragen lát - sehen, erblicken, hersehen kerek - rund látogat - besuchen keresztülfűrészel - durchsägen látogatás - r Besuch, e Visite keresztülszúr - durchstechen ledob - her/hin/abwerfen keresztülvág - durchschneiden. legelő - e Weide, r Weidegrund durchschlagen leggyakrabban - am allemeisten kéreg - e Kruste, e Rinde, e Birke legiobb - (aller)best, erst, bestkert - r Garten möglich, s Beste gazdasági kert - Nutzgarten **legjobban** - bestens, am (aller) veteményes kert - r Gemühesten legújabb - (aller)neu(e)st segarten kertépítés - r Gartenbau légy - e Fliege lehánt - (ab) schälen, (ab)pillen kertész - r Gärtner lehetőség - e Möglichkeit, kertészet - e Gärtnerei kertészeti - gärtnerisch e Chance **kertészgazda** - r Gartenbauer lejt - sich neigen, sich (ab)senken lent - unten, drunten, unterwärts kertészkedik - gärtnern, gärteln kertésztanuló - r Gärtnerlehrling len - r Flachs, r Lein **kertgazdaság** - e Gartenwirtschaft levegő - e Luft kés - s Messer levél - s Blatt kocsány - r Fruchtstiel, Blütenstiel levélalak - e Blattform korona - e Baumkrone levélalap - r Blattgrund, s Unterblatt köpeny - r Mantel, r Überrock, liszt - s Mehl

> **lóhere** - r Klee **láb** - r Fuß, s Bein

> > Pillendreher

labdacsbogarak - Pillenkäfer,

r Kittel

kötél - s Seil, r Strick, r Strang kukorica - r Mais, r Kukuruz labdarózsa - r Schneeball lábvédő - r Fußschutz laboda - e Melde, Gartenmelde láda - e Kiste, r Kasten ládáz - in Kisten packen lágy - weich, mild, sanft lakat - s Schloss, s Hängeschloss lakmuszzúzmó - e Lackmusflechte

lámpa - e Lampe

lánc - e Kette

lángvirág - e Flammenblume **lángvörös** - flammrot, feuerrot

Ly

lyuggat - (durch) löchern, perforieren

lyuggatás - e (Durch) Löcherung, e Perforation

lyuggató - s Locheisen, r Locher lyuk - s Loch

lyukacsos - löch(e)rig, porös lyukacsosság - e Löch(e)rigkeit, e Porösirär

lyukaszt - lochen

M

ma - heute majoranna - r Majoran makk - e Eichel, e Mast mák - r Mohn **mandula** - e Mandel, r Mandelbaum

megdarál - mahlen, schroten, zerkleinern

mag - r Kern, r Same(n), ölsamen **megy** - gehen, fahren

meggy - e Sauerkirsche, r Kirschebaum

méh - e Biene

méreg - s Gift

metsz - verblatten, verzwicken, schneiden

metszőolló - e Garten/Astschere

méz - r Honig

mező - s Feld, e Wiese

mos - waschen

munka - e Arbeit, s Arbeiten munkabrigád - e Arbeitsbrigade munkacipő - r Arbeitsschuh munkacsoport - e Arbeitsgruppe

munkaeszköz - s Arbeitszeug/ gerät/mittel

munkafelosztás - e Arbeitsteilung munkagép - e Arbeitsmaschine munkahatékonyság - e Arbeits-

effektivität

munkahely - r Arbeitsplatz, e Arbeitsstelle

munkaidő - e Arbeitszeit munkaigényes - Arbeitsitensiv, viel Arbeit verlangend

munkaképes - arbeitsfähig

munkamenet - r Arbeitsgang

munkanadrág - e Arbeitshose munkanap - r Arbeits/Werktag munkaöltözet - e Arbeits(be) kleidung

munkás - r Arbeiter mezőgazdasági munkás - Landarbeiter

N

nád - s Rohr, s Schilf, s Schilfrohr nagybirtok - r Großgrundbesitz nap - e Sonne, r Tag napsütés - r Sonnenschein napraforgó - e Sonnenblume narancs - e Orange, e Apfelsine nő - wachsen növekedés - s Wachstum. r Wuchs növény - e Pflanze, s Gewächs növényápolás - e Pflanzenpflege növénybetegség - e Pflanzenkrankheit növénycsalád - e Pflanzenfamilie növénycsoport - e Pflanzengesellschaft növénydús - pflanzenreich, gewächsreich

növényegészségügy - e Pflan-

növényélet - s Pflanzenleben

növényélettan - s Pflanzenphy-

zenhygiene

siologie

e Flora

növényzöld - s Blattgrün, s Chlorophyle

Ny

nyárfa - e Pappel, Weißpappel,
Silberpappel
nyárfasor - e Pappelallee
nyári - sommerlich
nyári hónapok - Sommermonate
nyári meleg - e Sommerwärme
nyárutó - r Nach/Spätsommer
nyél - r Stiel, r Giff, r Schaft, s Heft

növénynemesítés e Pflanzenvered(e)lung
növénytermesztés - r Pflanzenbau

növényvédelem - r Pflanzenschutz

növényvilág - e Pfalnzenwelt, e Flora

14

nyers - roh félig nyers - halbroh nverscukor - Rohzucker, roher Zucker nyers qyümölcs - rohes obst nyersrost - e Rohfaser nyes - (be)schneiden, stutzen nyesés - e Stutzung nyesett fa - gestutzer Baum nyesőkés - e Baumhippe, s Baummesser nvesőolló - e Baumschere nyilasfű - r Ackerkohl nyílfű - s Pfeilkraut nvír - scheren, (be)schneiden, mähen, stutzen füvet nyír - Gras mähen, den Rasen mähen/schneiden sövényt nyír - eine Hecke sceren/beschneiden/mähen/ stutzen/kupieren nyírás - e Stutzung nyírat - scheren/schneiden lassen nyíratlan - ungeschoren/ungeschnitten nyirbál - (widerholt) eine wenig/beschneiden, scheren, (zu)stutzen nyírerdő - r Birkenwald nyíres - s Birkungehölz, r Birkenhain, r Birkenwald odafiqyel - aufmerken, aufpassen, nyírfa - e Birke, r Birkenbaum közönséges/bibircses nyírfa hin/zuhören odahelyez - hinstellen, hinsetzen Hängebirke

odaköt - anbinden, anknüpfen ok - e Ursache, r Grund, r Anlass okoz - bewirken, herbeiführen., hervorrufen olaj - s Öl növényi olaj - Pflanzenöl orgona - r Flieder, e Syringe óbor - r Firnewein, alter Wein, r Lagerwein óburgonya - e Altkartoffel oda - da/dorthin odale - da/hinunter ide-oda - dahin und dorthin odaad - geben, hinreichen, überreichen, übergeben odaállít - (hin)stellen, anstellen, postieren odább - weiter, weg odábbtesz - wegnehmen, wegtun odábbtol - wegrücken, fortrücken, weiterrücken, fortschieben, wegschieben odabenn - da/dort drinnen odaerősít - befestigen, an/festmachen, anbringen odaerősítés - e Befestigung odafenn - dort oben, droben

odáig - bis dahin, bis dorthin odajön - (dahin)kommen odakinn - (da/dort)draußen odalenn - da/dort unten, drunten odamegy - (hin)gehen, sich hingehen odamutat - zeigen, hindeuten,

odamutat - zeigen, hindeuten, (hin)weisen

odanéz - (hin)sehen, (hin)schauen, zusehen, zuschauen odanő - anwachsen

Ö

ökörfarkkóró - e Königskerze, e Wollblume, s Fackelkraut, r Himmelbrand ökörnyelvgomba - r Leberpilz öltözék - e (Be)kleidung önadagoló - r Selbsteinleger önbeporzás - e Selbstbestäubung önetető - r Selbstfütterer önitató - r Selbsttränker önmegtermékenyítés - e Selbstbefruchtung

öntöz - begießen, (be)sprengen, berieseln

virágokat öntöz - Blumen gießen

öntözés - e Begießung, e Sprengung, e Berieselung, e (Be) Wässerung, e Irrigation, e Beregnung

árasztó öntözés - Stauberieselung, s Staubewässerung árasztó barázdás öntözés -Furchenbewässerung csővezetékes öntözés - Röhrenbewässerung permetező öntözés - e Beregnung öntözésfeilesztés - e Bewässerungsentwicklung öntözőárok - r Bewässerungsgraben öntözőberendezés - e Beries(e) lungsanlage, e Bewäss(e)rungsanlage öntözőcsap - r Spritzhahn, r Hydrant öntözőcsatorna - r Berieselungskanal öntözőcső - r Gartenschlauch. r Wasserschlauch öntözőgép - e Sprengmaschine, e Gießmaschine öntözőhálózat - s Bewässerungsnetz. öntözőkanna - e Gießkanne öntözőkocsi - r Sprengwagen öntözőrendszer - s Bewässerungssystem öntözőrózsa - e Brause, r Gießkopf, r Gießkannenaufsatz öntözőtömlő - r Wasserschlauch öntözött terület - bewässertes

Gebiet

ördögbocskor - e Haftdolde, e Ackerklette

P

palánta - r Pflänzling, r Setzling palántát átültet - den Sörnling umpflanzen/umsetzen palántaágy - s Samenbeet palántál - pflanzen, stecken palántálás - e Pflanzung palántanevelés - r Pflanzenanbau in Frühbeet palántaültető gép - e Umpflanzmaschine padlizsán - e Eierfrucht, e Aubergine, Melanzani paprika - e Paprikapflanze, r Paprika parafa - r Kork parafadara - s Korkmehl paradicsom - e Tomate, r Paradeiser paradicsomalma - r Paradiesapfel paraj - r Spinat piac - r Markt/platz póréhagyma - r Winterlauch, r Porrel pöfeteggomba - r Staubpilz, r Boyist puha - weich, mollig, matsch/ig pacsirtafű - e Kreuzblume pacsirtafűfélék - Kreuzblumengewächse

páfrány - r Farn, s Farnkraut édesgyökerű páfrány e Engel(brust)wurz erdei páfrány - Waldfarn páfrányfélék - Tüpfelfarne páfrányfenyő - r Ginkgo(baum) páfrányos - s Farnicht pajzsika - r Eichenfarn erdei pajzsika - Wurmfarn pajzszúzmó - e Hundeflechte palánkgomba - r Gelbling palástfű - r Frauenmantel, r Sinau pálma - e Palme legyezős pálma - Fächerpalme pálmaág - r Palm(en)zweig

pálmaág - r Palm(en)zweig
pálmabor - r Palm(en)wein,
 r Toddy
pálmadió - e Palm(en)nuss

R

rafia - e Rebschnur rafiapálma - e Raffiapalme ráfüggeszt - (d(a)rauf-/an)hängen

ragadványfű - s Klebkraut
 rágóbors - r Betel
 ráhelyez - d(a)rauf/darübersetzenstellen, -legen
 rak - legen, setzen, stellen
 répa - e Rübe

répabetakarító gép - e Rübenrodemaschine répaföld - s Rübenfeld répagyökér - e Rübenwurzel S repce - r Raps repceföld - s Rapsfeld saláta - r Salat, r Lattich repceolaj - s Rapsöl fejes saláta - Kopfsalat, Garretek - r Rettich tensalat hónapos/nyári retek - Mosalátaboglárka - s Scharbocksnats/Sommerretich, s Radieskrant chen salátaburgonya - e Salatkartoffel rost - e Faser, e Fiber, e Zaser salátakatáng - e Winterendivie salátanövény - e Salatpflanze rozs - r Roggen, s Korn, s Getreide rózsa - e Rose salátapalánta - r Salatsetzling rózsaág - r Rosenzweig sárga - gelb rózsabarack - e Rosenaprikose sátángomba - r Satanspilz rózsabimbó - e Rosenknospe sáfrány - r Safran, r Krokus rózsabokor - r Rosenbusch, e Rosarimeggy - e Kremmelkirsche senhecke sajtol - pressen, keltern rózsacserje - r Rosenstrauch gyümölcsöt sajtol - Obst rózsafa - r Rosenbaum, r Rosenpressen stock hidegen sajtol - kalt pressen rózsafélék - Rosengewächse sajtoló - s Walzwerk, e Presse, rózsakert - r Rosengarten r Kelterer rózsakrumpli - e Rosenkartoffel salotthagyma - e Schalotte rózsalevél - s Rosenblatt sampinyon - r Champignon, rózsalevéltetű - e Rosenblattlaus r Edelpilz rózsaliget - r Rosenhain sapka - e Kappe, e Mütze rózsalisztharmat - r Rosenschimsár - r Dreck, r Schmutz, mel r Schlamm, e Patsche, r Matsch rózsalonc - e Weigelie sárgabarack - e Aprikose, e Marózsalugas - e Rosenlaube rille rózsanád - s Blumenrohr sárgaborsó - gelbe Trockenerbse sárgadinnye - e Zuckermelone, rozsaratás - e Roggenernte

e Honigmelone

rózsatüske - r Rosendorn

sárgadinnyefajta - e Honigmelonensorte, e Zuckermelonensorte

sárgaliliom - e Taglilie

sárgarépa - gelbe Rübe, e Mohrrübe, e Möhre, e Karotte

sárgaviola - r Goldlack

sarj - r Spross, r Abspross, r Trieb, r Schoss

sarjad - sprießen, sprossen, treiben, keimen, ausschlagen

sikér - r Kleber

sok - viel, mehr

sor - e Reihe, e Linie, e Folge

sűrű - dicht, dick, s Dickicht

Sz

szabadföld - s Freiland, r Freiacker

szabadföldi zöldség - s Freilandgemüse

szálastakarmány - s Raufutter, s Halmfutter

szed - lesen, pflücken, klauben, sammeln

bogyót szed - Beeren pflücken/lesen

gombát szed - Pilze/Schwammerl suchen

gyümölcsöt szed - Obst lesen/ pflücken, obsten

virágot szed - Blumen pflücken szeder - e Brombeere, e Maulbeere
 erdei szeder - Waldbraubeere
 szederbokor - r Brombeerstrauch
 szegélynövény - e Einfassungspflanze

szegélynyíró - r Kantenschneider szelídgesztenye - echte Kastanie, e Edelkastanie, e Marone

szelídgesztenyefa - r Edelkastanienbaum

szem - s Korn

szerecsenbors - r Muskat/Negerpfeffer

szilva - e Pflaume, e Zwetsch(g)e, e Zwetschcke, e Quetsche, e Damaszene

színpompa - e Farbenpracht
 színpompás - farbenprächtig
 szőlő - e Weinrebe, e Rebe, e Traube

szőlőbetegség - e Weinkrankheit szőlőbirtok - s Weingut

szőlőbogyó - e Weinbeere

szőlőinda - e Weinranke

szőlőkaró - r Weinpfahl, r Rebenpfahl, r Rebenstecken

szőlőkert - r Weingarten

szőlőkocsány - r Traubenkamm, r Traubenstiel

szőlőkötözés - e Hefte

szőlőlevél - s Wein(reben)blatt

T tátika - s Löwenmaul

telepít - aupflanzen, ausiedeln

terem - tragen, (hervor)bringen,

tengeri - r Mais, r Kukuruz

wachsen, gedeinen

természet - e Natur termeszt - (an)bauen, pflanzen, sitzen, ziehen, an/züchten termesztés - r Bau, r Anbau, e Zucht tesz - tun, machen, leisten, unternehmen tok - e Kapsel tő - r Stamm, r Stock, r Blumenstock tök - r Kürbis, r Plu(t)zer, e Malune trágya - r Dünger, r Dung, s Düngemittel tud - wissen, imstande/fähig sein tüske - r Stachel, r Prickel, e Spina tüskés - stach(e)lig, bewehrt tulipán - e Tulpe tulipánágy - e Tulpenbeete talaj - r Boden, r Erdboden, r Grund talaj menti fagy - r Bodenfrost, r Grasfrost talajbaktérium - e Bodenbakterie talajerózió - e Bodenerosion talajhő - e Bodenwärme talajjavítás - e Bodenverbesserung

talajminőség - e Bodenbeschaffenheit talajnedvesség - e Bodenfeuchtigkeit talajporhanyítás - e Bodenlockerung talajtömörítés - e Bodenverdichtung törzs - r Stamm, r Stock, e Stütze tőzeg - r Torf, r Moortorf, e Pflanzenkohle, e Brennerde erdei tőzeg - Wäldertorf préselt tőzeg - Kunsttorf tőzegáfonya - e Moosbeere. e Kranichheere tőzegföld - Torferde, e Brennerde

talajlazító - r Grubber

Ty

tyúk - s Huhn, e Henne tyúkhúr - e Vogelmiere tyúktaréj - r Gelbstern, r Goldstern

U

uborka - e Gurke
 uborkát termeszt - Gurken anbauen/ziehen
 uborkát ültet - Gurken legen
 udvar - r Hof
 udvari - zum Hof gehörend

udvarseprű - r Drahtbesen, r Riesigbiesen

ugar - e Brache, s Brachfeld, s Brachland, r Brachacker

ugar őszi (második) felszántása

- zweites Pflügen (eines Ackers im Herbst) zwiebrache

ugaron hagy/hevertet - brachlegen, brachliegen/ruhen lassen ugaron marad - brachliegen ugart másodszor felszánt - zum

zweiten Mal pflügen, zwiebrachen

töri/felszántja az ugart/az ugar alá szánt - das Brachfeld aufbrechen, pflügen

ugarol - (das Brachfeld)pflügen/ aufbrechen

ugarolás - r Aufbruch ugrósáskák - Springschrecken úgy - so, derart, dermaßen, ungefähr, jawohl, gewiss, so-so

új - neu, s Neue

újburgonya - neue/heurige Kartoffeln

újhagyma - e Jungzwiebel,

e Frühlingszwiebel, e Lauchzwiebel

újra felás - umgraben, umstecken újra felásás - e Umgrabung úrigomba - r Herrenpilz, r Steinpilz úszóbogár - r Schwimmenkäfer,

r Wassertreter

úszónövények - Schwimmpflanzen, Schwimmer **út** - r Weg, e Straße, e Bahn,

r Lauf, e Fahrt, e Reise, e Tour

utána ás - nachgraben utána metsz - nachschneiden

utánérés - e nachreife

útifű - r Wegerich, r Heusame lándzsás útifű - Spitzwegerich sziki útifű - Strandwegerich

sziki útifű - Strandwegerich útifűfélék - Wegerichgewächse

utónövény - e Nachfrucht utóvetés - e Nachsaat

utóvirágzás - e Nachblüte **útpadka** - s (Straßen)Bankett

útszél - r Wegrand, r Straßenrand

Ü

ügyes - geschickt, bewandert, gewandt

ültet - (ein)setzen, (ein/an)pflanzen, legen

babot ültet - Bohnen stecken burgonyát ültet - Kartoffeln legen

facsemetét ültet - junge Bäume setzen

virágokat ültet - Blumen pflanzen ültetés - r Anbau, e Anpflanzung, e Pflanzung, s Setzen, e Schonung barázdás ültetés - Rillenpflanzung

csoportos ültetés - Löcherpflanzung egvenkénti ültetés - Einzelpflanzung fészkes ültetés - Büschelpflanzung gödrös ültetés - Lochpflanzung kereszthálózatos ültetés -Kreuzpflanzung sávos ültetés - e Riefensaat soros ültetés - e Drillsaat. Reihenpflanzung ültetés ideje - e Pflanzzeit, e Saatzeit ültetési mód - e Pflanzenmethode, e Staatmethode ültethető - pflanzbar ültető szerszámok - Pflanzgeräte ültető - Pflanzer ültetőfa - s Pflanzholz, r Pflanzstock, r Dibbelstock, r Setzpfahl ültetőgép - e Pflanz(ensetz)maschine, e Dibbel(sä)maschine ültetőkanál - e Setzkelle ültetőláda - r Setzkasten ültetővas - s Pflanzeisen. r Klemmspaten ültetőzsinór - e Pflanzleine. e Pflanzschnur ültetvény - e Anpflanzung, e Pflanzung, e Anlage ültetvényes - r Anpflanzer, r Pflanzer ürge - r Ziesel, e Zieselmaus

ürít - aus/entleeren ürítés - e Aus/Entleerung üröm - r Beifuß, e Eberrante, e Stabwurz, r Wermut, r Absinth, Edelrante, Feldbeifuß üszöggomba - r Brandpilz üveg - s Glas borító üveg - Glasglocke üvegház - s Glashaus, s Gewächshaus, s Treib/Warmhaus üvegházban nevelt növény eine im Treibhaus gezüchtete Pflanze, Treibhauspflanze üzem - r Betrieb, e Betriebstätte. s Werk mezőgazdasági üzem - landwirtschaftlicher Betrieb üzlet - s Geschäft, e Handlung, r Laden, r Kaufladen vackor - e Holzbirne, e Wildbirne,

Wild/Waldapfel
vadalmafa - wilder Apfelbaum,
r Holzapfelbaum
vadbodza - r Geißfuß
vadborostyán - r Efen
vadborsó - e Wilderbse
vadbükköny - e Kornwicke
vadcsemete - r Wildling

vadalma - wilder Apfel, r Holz/

s Wildobst

vadcseresznye - e Vogelkirsche vadgesztenye - e Rosskastanie vadgesztenvefa - r Rosskastanienhaum vadgesztenyefélék - Rosskastaniengewächse vadgyümölcs - s Wildobst vadhajtás - wilder Trieb, r Wildling, r Stockausschlag vadhere - r Ackerklee, r Himmelhopfen, r Feldklee vadköles - r Fench, r Fennich vadkörte - e Holz/Wald/Wildbirne vadmirtusz - e Heidemyrte vadmuhar - e Barstenhirse vadnövény - e Wildpflanze vadonc - r Wildling, e Wildpflanze vadontermő - wildwachsend. wildwüchsig vadpaprika - e Schwalbenwurz, s Sankt-Lorencz-kraut vadrepce - r Ackersenf, r Feldsenf, r Bruchhederich vadrezeda - r Wan vadrózsa - e Hagebutte, e Hage-

vadrózsa - e Hagebutte, e Hagerose, e Heckenrose, e Dornrose, e Hundsrose, e Hetschepetsch, s Hetschere

vadszőlő - wilder Wein, e Jungfernrebe, e Mauerrebe, e Ampelopsis

vadvirág - e Feldblume, e Waldblume vág - schneiden, hacken, spalten füvet/gyepet vág - Gras hauen, Rasen mähen fát kivág - einen Baum fällen/ hauen/schlagen/holzen vágás - r Schnitt virág - e Blume virágpor - r Blüten/Blumen/Staub víz - s Wasser vízhiány - r Wassermangel vízinövény - e Wasserpflanze

7

zab - r Hafer, r Haber

vödör - r Eimer, r Kübel

aranyzab - Goldhafer bugás zab - Rispenhafer, Stadthafer érdes zab - Sandhafer kopasz zab - Grützhafer őszi vetésű zab - Winterhafer szakállas zab - gebärteter Hafer zászlós/keleti/török zab -Fahnenhafer, Straßenhafer, türkischer/ungarischer Hafer zabdara - e Hafergrütze zabfű - r Wiesenhafer pelyhes zabfű - Flaumhafer zárvatermő - bedecktsamtig zárvatermők - Bedecktsamige, Bedecktsamer, Angiospermen

zeller - r Sellerie, r Eppich zellergumó - e Sellerieknolle zellerlevél - s Selleriegrün, s Sellerieblatt

zöldbab - grüne Bohnen, Schneidebohnen, Schnittbohnen, e Schnittbohne

zöldborsó - grüne Erbsen, Schoten, e Grünerbse, e Kernerbse

zöldhagyma - e Jungzwiebel, e Frühlingszwiebel, e Lauchwiebel

zöldpetrezselyem - e Petersilie zöldség - s Grünzeug, s Gemüse, Gartengemüse, Frühgemüse, Freilandgemüse

zöldségágyás - s Gemüsebeet zöldségeskert - r Gemüsegarten, r Küchengarten

zöldségpiac - r Gemüse/Kohlmarkt zöldségtermelő - r Gemüsebauer, r Gemüsezüchter

zöldségtermesztés - r Gemüseanbau, e Gemüsezucht szántóföldi zöldségtermesztés - Feldgemüseanbau

Zs

zsálya - r Salbei, Gartensalbei, Königssalbei, echter/edler Salbei, r Hahnenfuß, Wiesensalbei, wieder Salbei zsák - r Sack

zsákol - (ab/ein)sacken, in Säcke/ab)füllen

zsákolás - e Sackung

zsákoló berendezés - e Absackvorrichtung, e Eiesackvorrichtung

zsákolt burgonya - Kartoffeln in Säcken

zsázsa - e Kresse

zsebkés - s Taschen/Klapp/Sackmesser

zsenge - zart, jung, e Erstlinge zsidócseresznye - e Judenkirsche, e Blasinkirsche, e Schlutte

zsidótövis - r Judendorn

zsineg - e Leine, e Schnur, r Strick, r Bindfaden

zsinegel - (ver)schnüren, mit einer Schnur verbinden

zsinór - e Schnur, e Kordel

zsizsik - r Getreide/Korn/Samenkäfer, r Kornwurm, r Erbsen/ Bohnenkäfer, r Erbsenfresser

zsizsikes - kornwürmig zsizsikmentes - käferrein

zsizsiktelenít - entkäfern

zsurló - r Schacktelhalm, r Schafthalm, Waldschachtelhalm

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Diákotthona és Gyermekotthona, Tata